A hand holding a pen points to a financial chart on a screen. The chart features a grid, a red horizontal line, and various data series including a candlestick chart, a blue bar chart, and a line graph. The background is a dark blue grid.

Әлемдік экономика мен Қазақстан экономикасының дамуы

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

желтоқсан 2022

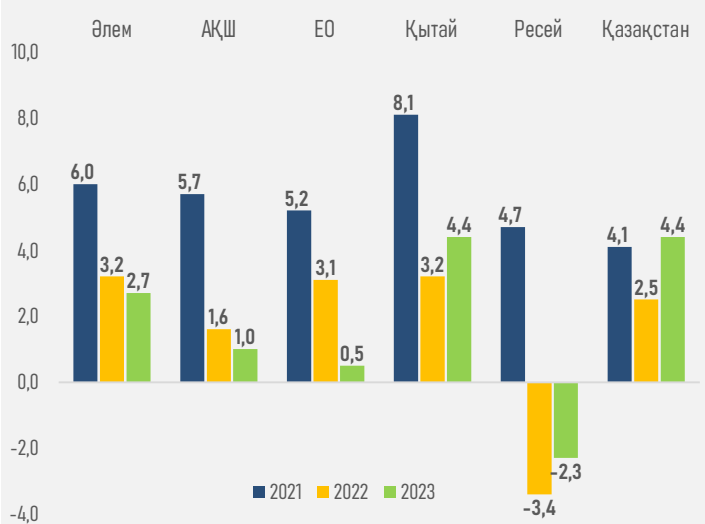
Негізгі тенденциялар

- ✓ 2022 жыл ішінде әлемдік экономиканың өсуі бойынша болжамдар инфляцияның рекордтық өсуіне (негізінен шикізат пен азық-түлік бағасына), Қытайдағы Covid-19-ға қарсы күрестің қатаң шараларына, сондай-ақ Украинадағы соғыстың теріс салдарына қарсы күрес үшін монетарлық жағдайлардың жаһандық қатаңдауы аясында қайта қаралды.
- ✓ ХВҚ-ның жаңартылған болжамына сәйкес (2022 ж. қазан), 2022 жылдың қорытындысы бойынша әлемдік ЖІӨ өсімі жыл басындағы болжамның орнына 3,2% - 4 құрайды, 4,4% (-1,2 б. т.). Естеріңізге сала кетейік, 2021 жылы көрсеткіш 6% - құрады, бұл ағымдағы жылдың қорытындысы бойынша болжамды өсу қарқынынан 2 есе дерлік жоғары.
- ✓ Сонымен бірге ХВҚ-ның Қазақстан экономикасының өсуі бойынша 2022 жылға арналған өзекті болжамы Қаңтарда болжанғаннан 1,2 п.п. төмен (2,5% vs 3,7%). Естеріңізге сала кетейік, ағымдағы жылдың 11 айының қорытындысы бойынша елдің ЖІӨ өсімі 2021 жылдың қорытындысы бойынша 4%-дан 2,7%-ға дейін баяулады, негізінен қазақстандық шикізат экспортына байланысты (салалар бөлінісінде тау-кен өнеркәсібінде теріс динамика байқалды).

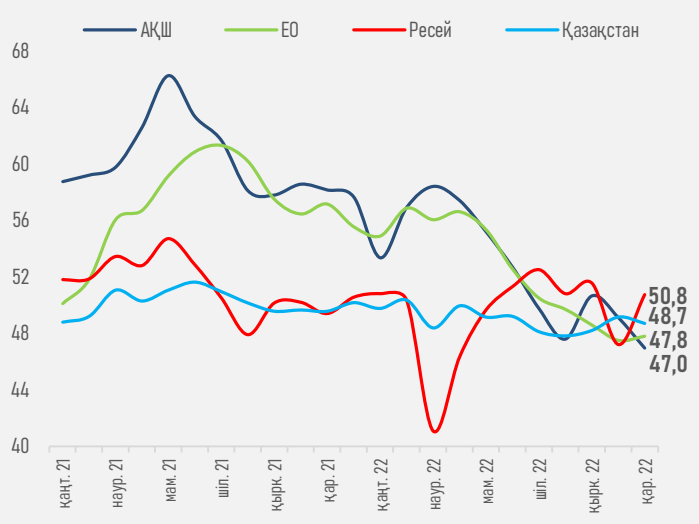
- ✓ Соңғы онжылдықтардағы ең жылдам инфляция қарқынымен күресу нәтижелері әртүрлі. Мысалы, ЕО мен АҚШ-та инфляция өзінің шарықтау шегінен өтіп, біртіндеп төмендегенін көрсетеді (төменде қараңыз).
- ✓ Фон Федерезервтің 2023 жылы мөлшерлемелердің неғұрлым мұқият өсуін күтуі артып келеді. Егер мөлшерлемелердің өсуінің жергілікті циклі келесі жылдың бірінші тоқсанында аяқталса, онда тәуекелді активтерге (қор индекстері, дамушы елдердің активтері) қызығушылық айтарлықтай артып, оларды қалпына келтіруге негіз болады.
- ✓ Сонымен қатар, тауарлар 2023 жылы активтердің ең тиімді класы бола алады (болжамды кіріс 40% - дан асады, Goldman Sachs). ҚХР-дағы Covid-19-ға "нөлдік төзімділік" саясатының жойылуы, ОПЕК+ шикізат өндіруді қысқарту жөніндегі шаралары, баға шегін енгізу нәтижесінде ресейлік мұнай ұсынысының күрт төмендеуі, салаға төмен Инвестициялар және қорлардың сарқылуы нарыққа қолдау көрсетуі мүмкін.
- ✓ Өз кезегінде шикізат бағасының әлеуетті өсуі жаһандық тәуекел-тәбеттің жақсаруымен бірге ұлттық валюта бағамын қолдайды және Қазақстанның ЖІӨ динамикасын жақсартады. ХВҚ болжамы бойынша 2023 жылы ҚР экономикасының өсуі 4,4%-құрайды, ал әлемдік экономика 2,7% - ға дейін баяулайды.

Жаһандық ЖІӨ, ҚР экономикасы және оның негізгі сауда серіктестерінің өсу қарқыны *

Жаһандық ойыншылар мен ҚР экономикасын дамыту, %

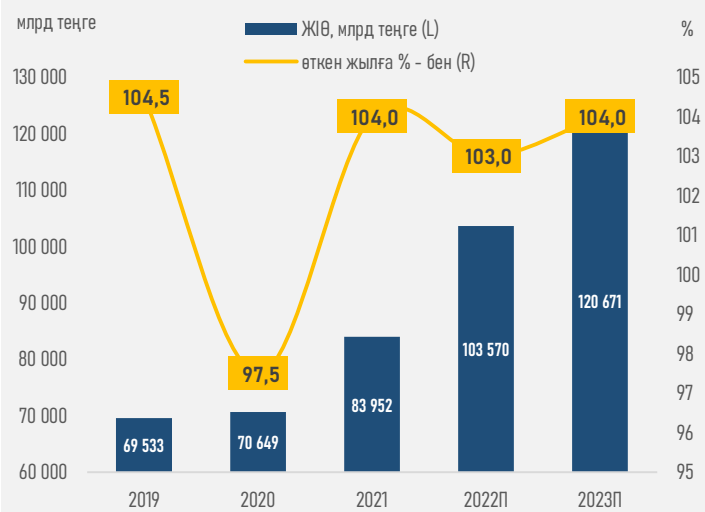

Іскерлік белсенділік индексі (PMI)

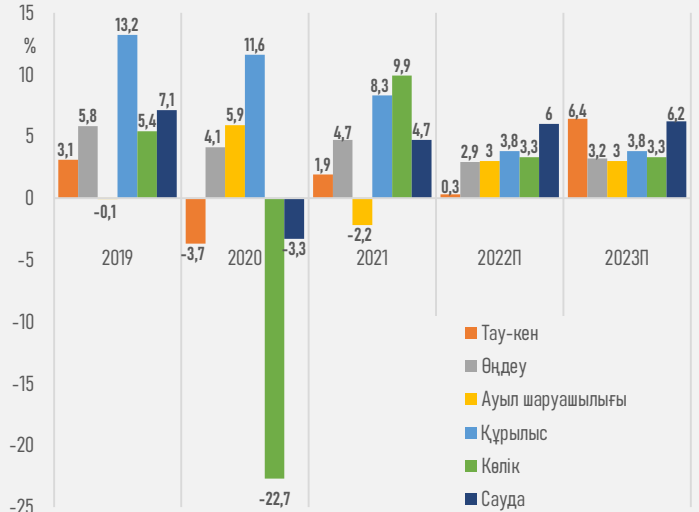
Қазақстан экономикасының нақты секторы *

Қазақстан экономикасының өсуі

Дереккөз: ХВҚ, ҚР АЭК БНС, ҚР ҰЭМ

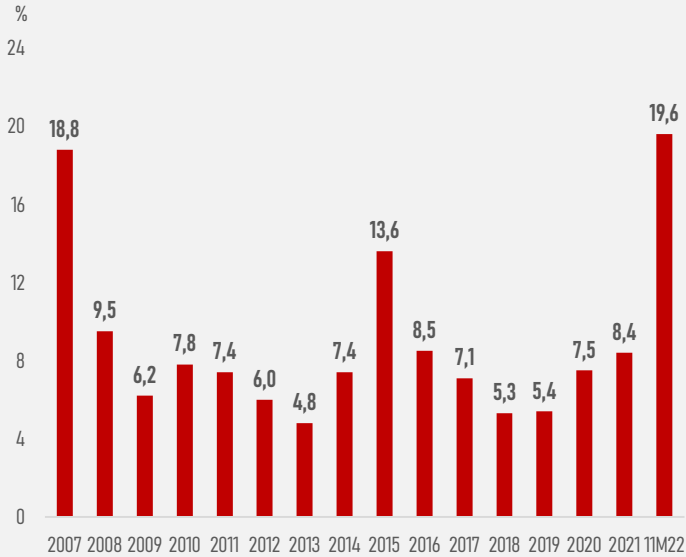
Нақты сектордың салалары бойынша бөлуде, %

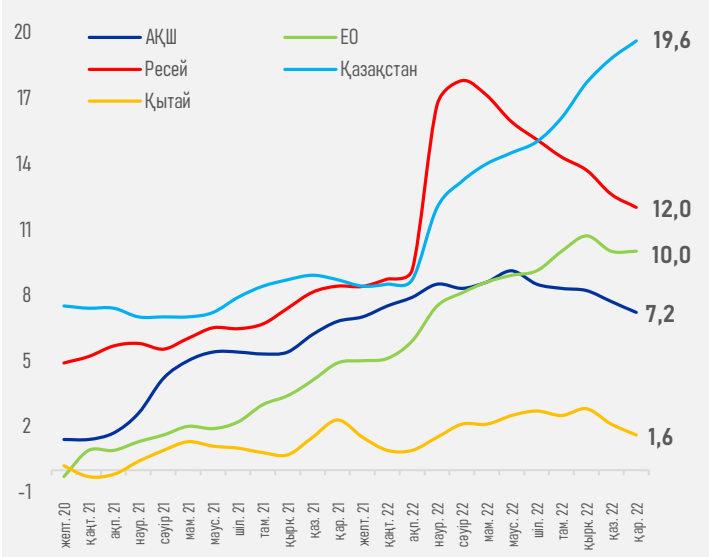
Дереккөз: БНС және ҚР ҰЭМ

Тұтыну бағасының өсуі*

ҚР-дағы инфляция, кезең соңындағы %-бен

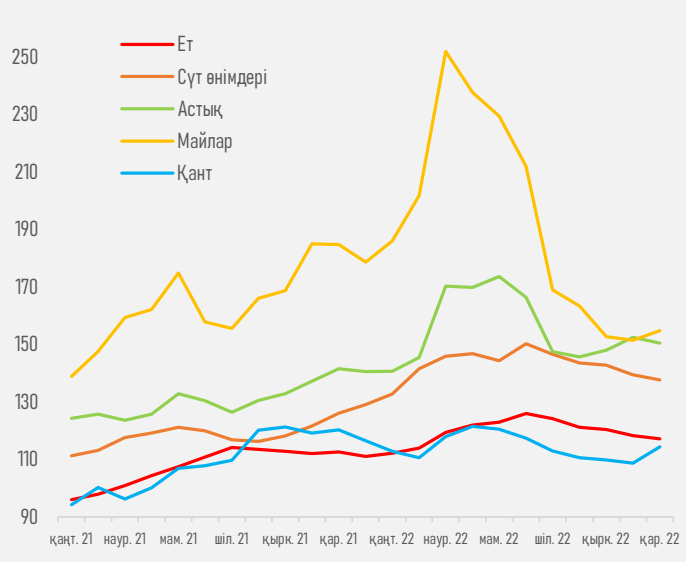

Тұтыну бағаларының индексі, % (ж/ж)

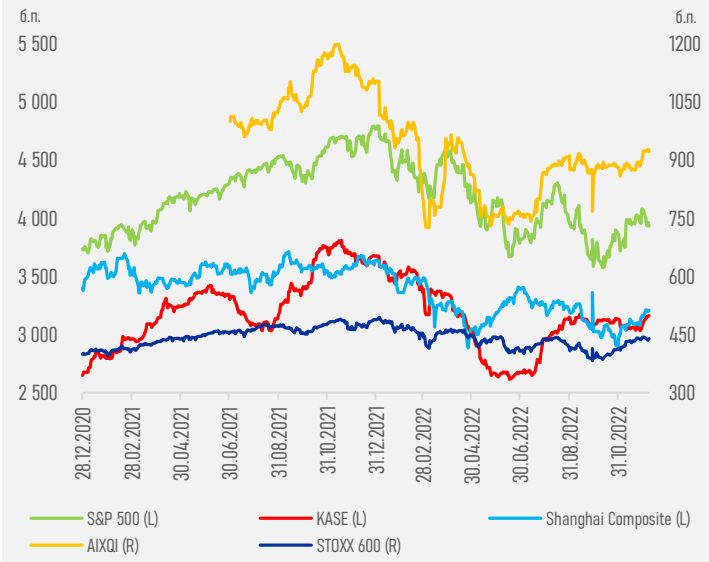

Азық-түлік тауарлары құнының өсуі, қор нарықтары

Азық-түлік тауарларының әлемдік бағасының индекстері

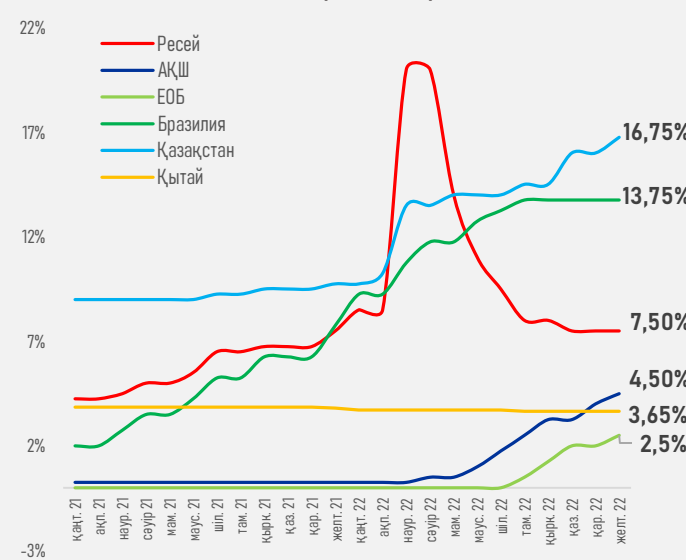

Қор индекстері

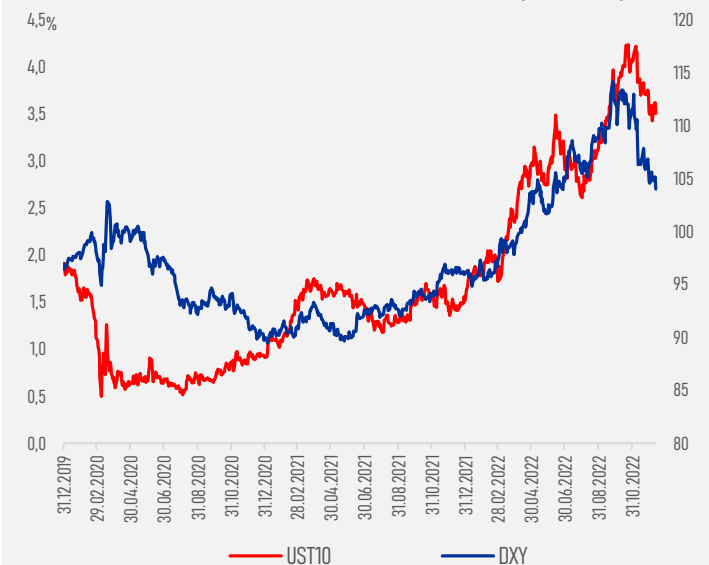

Базалық пайыздық мөлшерлемелер *

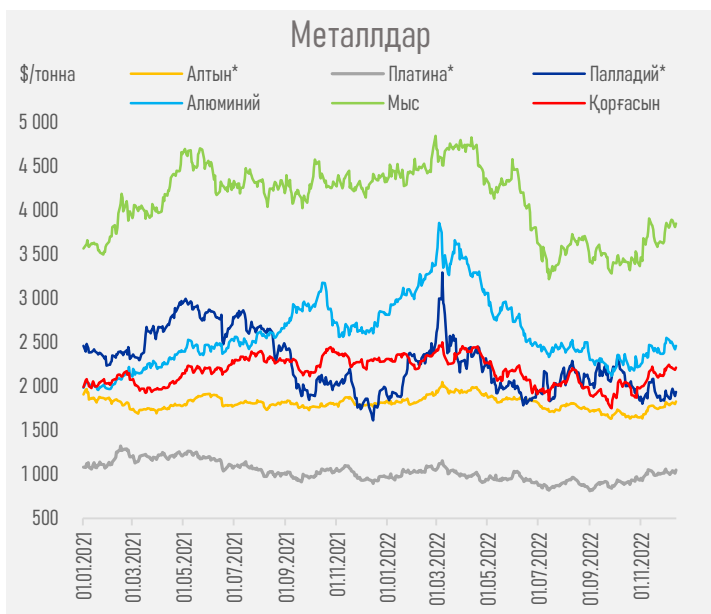
Пайыздық мөлшерлемелер, жылдық %

АҚШ-тың 10 жылдық мемлекеттік облигацияларының кірістілігі

Тауар-шикізат нарығындағы өзгерістер

*\$/унция Деректер көзі: investing.com

Резюме

Ақша-несие шарттарының жаһандық қатаюуы жеткізу тізбегіндегі үзілістермен, санкциялық шектеулермен және геосаяси шиеленістермен бірге 2022 жылы экономикалық белсенділікті тежеді және 2023 жылдың басында әлемдік экономикаға кері әсерін тигізуі мүмкін.

Сонымен қатар, АҚШ пен ЕО-да инфляцияның одан әрі төмендеуі ставкалардың өсу қарқынын бәсеңдетіп қана қоймай, сонымен қатар мөлшерлемелердің жергілікті өсу циклінің аяқталуына, тіпті келесі жылдың екінші жартысында олардың төмендеуіне әкелуі мүмкін. Алайда, әлемдегі ең ірі экономикалар арасындағы геосаяси оқиғалар мен сауда қатынастарының даму векторында айтарлықтай белгісіздік сақталуда.

Айта кетейік, биылғы жылы Федерезерв мөлшерлемелерінің күрт өсуі АҚШ долларының негізгі әлемдік валюталарға қарсы нығаяуына және Американдық мемлекеттік облигациялар кірістілігінің айтарлықтай өсуіне алып келді. Ағымдағы жылғы қаңтар-қарашаның қорытындысы бойынша АҚШ долларының индексі 10% -ға өсті (жыл ішінде нығайту 19% -) құрады), ал АҚШ-тың 10 жылдық эталондық мемлекеттік облигацияларының кірістілігі осы уақыт ішінде 200 базистік тармаққа — жылдық 1,51% - дан 3,61% - ға дейін өсті (жыл ішіндегі ең жоғары мән жылдық 4,34% - құрады).

Қор нарықтарында инвесторлардың тәуекелден "жаппай" ұшуы байқалды (қор индекстері жылды АҚШ, ҚР, ҚХР-да екі таңбалы төмендеумен және Еуропадағы бір цифр шегінде төмендеумен аяқтайды) қаржылық жағдайлардың нашарлауы және әлемдік экономиканың баяулауы аясында компаниялардың пайдасының төмендеуіне байланысты.

Тауар-шикізат нарығында өзгерістер көп бағытты болып табылады. Әлемдік экономикадағы рецессияға қатысты алаңдаушылықта мұнай бағасы бірінші жартыжылдықтың өсуінің көп бөлігін жоғалтты (11 М22 өсім 9,8% құрады, максималды мәні 60,7%), ал "негізгі" металдардың бағасы төмендеді (алтынға -3,8%, алюминийге -11,8%, мысқа -13,3%). Дегенмен, әлемдік экономиканың озық көрсеткіштерінің бірі - мыс бағасы-соңғы үш айда ҚХР-дағы өндірістік белсенділіктің ұлғаюы, Федерезервтің ақша-несие саясатын қатаңдату қарқынының баяулауы және доллар индексінің әлсіреуі күтулерінде 8,3% - ға өсті.

Қазақстанда 2023 жылы күтілетін экономикалық өсу қарқыны салыстырмалы түрде жоғары (4% — ҚР ҰЭМ, 4,4% — ХВК) және мұнай өндірудің болжамды ұлғаюына (93 млн тоннаға дейін), тауар-шикізат нарығындағы жоғары бағаларға, сондай-ақ байланыс (+5,2%) және сауда (+6,2%) салаларының өсуін жеделдетуге байланысты%). ҚР ҰЭМ болжамына сәйкес, 2023 жылы тауарлар экспорты 80,9 млрд долларды, импорт — 45,7 млрд долларды құрайды.